

המחלקה להנדסת תוכנה

11/2/07
08:30-11:30

בסיסי נתונים מועד ב ד"ר יוסף שפונגין תשס"ז – סמסטר א'

חומר עזר – אין (פרט לנוסחאות המרצה המצורפות למבחן)

הוראות מיוחדות – אין.

השאלון מכיל 8 דפים (כולל דף זה).

בהצלחה !

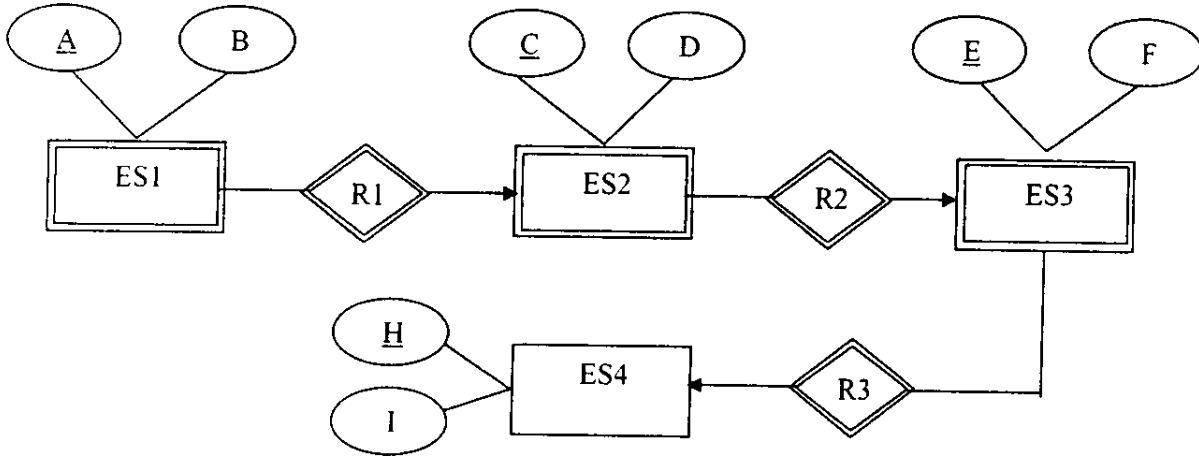
=====

המכללה האקדמית להנדסה סמי שמעון (ע"ר)
המחלקה להנדסת תוכנה

בסיסי נתונים

(9) (א) נתונה ה- E/R schema הבאה:

1.

- (1) כמה (Relational Models) RM שונות אפשר לבנות? הסבר.
(2) תן דוגמא לשתי RM שונות. ציין את ה-keys.

(8) (ב) ב- relation $R(A, B, C, D, E)$ נתונות 3 עמודות - A, B, C :

A	B	C	D	E
1	2	3	*	*
1	2	3	*	*
1	3	2	*	*
1	2	2	*	*

- (1) האם ניתן להשלים את הטבלה כך שהיא תהיה ב- BCNF? אם כן, השלם.
הסבר.
(2) האם ניתן להשלים את הטבלה כך שהיא לא תהיה ב- BCNF?
אם כן, השלם ופרק אותה לפי BCNF. הסבר.
(3) האם ניתן להשלים את הטבלה כך שהיא תהיה ב- 3NF, אך לא ב- BCNF? אם כן, השלם. הסבר.

(8) (ג) (1) נתון כי $A \rightarrow BC$ (MD) האם נכון כי $AB \rightarrow C$? אם כן,

הוכח זאת לפי ההגדרה של MD. אם לא, תן דוגמה נגדית.

(2) נתון כי $AB \rightarrow C$. האם נכון כי $A \rightarrow BC$? אם כן, הוכח זאת לפי ההגדרה של MD. אם לא, תן דוגמה נגדית.

נתונה Relational Database Schema הבאה:

StLibrary(bID, nBooks)
 StudentCourses(stID, co, lect, grade)
 BooksCourses(bID, conum)
 StudentBooks(studID, bID, date)
 CoursesLecturers(course, lect, bID)

נסביר את משמעות ה-attributes:

bID - ID של book; בטבלה CourseLecturers, bID זה ספר מומלץ
 על ידי מרצה לקורס (יכולים להיות כמה ספרים מומלצים).
 nBooks - מספר ספרים (לפי bID) בספרייה;
 stID, studID - ID של student;
 conum, co, course - מספר קורס;
 grade - ציון;
 date - תאריך שבו סטודנט לקח את הספר המתאים.
 lect - מרצה.

(13) (א) מצא ב-RA את כל המרצים כך, שעבור כל קורס שהמרצה מלמד לא קיים סטודנט (בין הנרשמים לקורס זה) שלקח פחות משני ספרים מתוך ספרים מומלצים לקורס זה.

(12) (ב) מצא ב- DATALOG את כל הסטודנטים שלקחו את כל הקורסים אצל אותם מרצים שבאף קורס שהם מעבירים אין נכשלים.

(10) (ג) כתוב ב-RA את ה-Constraint שמקיים את התנאים הבאים:
 (1) עבור כל קורס בספרייה יש לפחות 2 ספרים בכמות המקסימאלית (nBooks);
 (2) כל מרצה, בכל קורס שהוא מלמד, חייב להמליץ לפחות על 2 ספרים.

נניח כי בסיס נתונים מוגדר על-ידי 5 טבלאות משאלה 2.
 (10) (א) נגדיר קורס כ"מצטיין" אם הממוצע של כל הציונים בקורס זה הוא לפחות 85 ואין נכשלים. מצא בשאילתה אחת, את כל המרצים שמעבירים מספר מקסימאלי של קורסים מצטיינים בין כל המרצים.

(10) (ב) נניח כי עשו ראורגניזציה של הספרייה לפי הכלל הבא: עבור כל ספר שמשתמשים בו במספר מינימאלי של קורסים, משאירים אותו בכמות השווה ל-10% מכלל הסטודנטים שלקחו ספר זה לפחות פעמיים. כתוב את השאילתא המתאימה.

4.

(5) (א) נתון את ה- DTD הבא:

```
<!DOCTYPE Company [
<!ELEMENT Company (Department*|Person+)>
<!ELEMENT Department (Person+)>
<!ELEMENT Person EMPTY>
<!ATTLIST Department Name CDATA #REQUIRED>
<!ATTLIST Person Last_Name CDATA #REQUIRED>
<!ATTLIST Person First_Name CDATA #REQUIRED>
<!ATTLIST Person City CDATA #REQUIRED>
<!ATTLIST Person Tel_Number CDATA #IMPLIED>
]>
```

תן דוגמא ל- XML-file המתאים ל- DTD זה.

(5) (ב) נתון XML-file הבא:

```
<doc> This is Doc
  <sub par="HELLO">
    <subsub1> What is this?
      <subsubsub1> And this? </subsubsub1>
    </subsub1>
    <subsub1> How are You? </subsub1>
    <subsub2> Where?</subsub2>
  </sub>
  <sub>
    <subsub1> What is this? </subsub1>
  </sub>
</doc>
```

מהו הפלט של ה-XPathes הבאים?

/doc//subsub1/preceding::* (1)
//subsubsub1/following::* (2)

5.

(5) (א) נניח כי ב- B-Tree with Duplicates ה- root מיוצג באופן הבא:

10	100	—

- (1) תן דוגמא ל- B-tree עם 3 רמות המתאים ל- root זה.
- (2) הסבר את החיפוש של כל הרשומות עם key השווה ל-10.
- (3) הסבר את החיפוש של כל הרשומות עם key השווה ל-50.
- (4) הסבר את החיפוש של כל הרשומות עם key השווה ל-120.

(5) (ב) נניח עכשיו כי ב- root במקום "-" נמצא מספר 200.

- (1) תן דוגמא ל- B-tree without Duplicates עם 3 רמות המתאים ל- root זה.
- (2) מהו גודל המקסימאלי של file שבו יכול לטפל B-tree עם 3 רמות ועם ה- root הנתון בסעיף זה?

בהצלחה!

1. ODL

- (a) Example Interface Star (key name) {
 attribute string name;
 attribute Struct Addr {string street, string city} address;
 relationship Set<Movie> starredIn
 inverse Movie::stars; };
- (b) Types in ODL Atomic: integer, float, character, string, boolean, enumeration.
 Complex (T denotes the type) : Set<T>, Bag<T>, List<T>,
 Array<T,i>, Struct N {T_1, F_1, ..., T_n, F_n}.

2. FD Rules about FD's.

- (a) The Splitting/Combining Rule;
- (b) An FD $A_1 A_2 \dots A_n \rightarrow B_1 B_2 \dots B_m$ is Trivial if the B's are a subset of the A's;
- (c) The above FD is Nontrivial if at least one of the B's is not among the A's;
- (d) The above FD is Completely nontrivial if none of the B's is also one of the A's;
- (e) The above FD is equivalent to $A_1 A_2 \dots A_n \rightarrow C_1 C_2 \dots C_k$, where the C's are all those B's that are not also A's;
- (f) The Transitive Rule
- (g) If $\{B_1 B_2, \dots, B_m\} \subseteq \{A_1 A_2, \dots, A_n\}$, then $A_1 A_2 \dots A_n \rightarrow B_1 B_2 \dots B_m$;
- (h) If $A_1 A_2 \dots A_n \rightarrow B_1 B_2 \dots B_m$, then $A_1 A_2 \dots A_n C_1 \dots C_k \rightarrow B_1 B_2 \dots B_m C_1 \dots C_k$ for any set of C's

3. MD Rules about MD's.

- (a) The Trivial Rule: If $A_1 A_2 \dots A_n \rightarrow B_1 B_2 \dots B_m$ then $A_1 A_2 \dots A_n \rightarrow C_1 C_2 \dots C_k$, where the C's are the B's plus one or more of the A's;
- (b) Combining Rule;
- (c) If $A_1 A_2 \dots A_n \rightarrow B_1 B_2 \dots B_m$ is a MD for relation R, then also $A_1 A_2 \dots A_n \rightarrow C_1 C_2 \dots C_k$, where the C's are all attributes of R not among the A's and B's;
- (d) If X, Y and Z are sets of attributes, $X \rightarrow Y$ and $X \rightarrow Z$, then $X \rightarrow Y \cap Z$;
- (e) If X, Y and Z are sets of attributes, $X \rightarrow Y$ and $X \rightarrow Z$, then $X \rightarrow (Y - Z)$;
- (f) If $Y \subseteq X$, then $X \rightarrow Y$;
- (g) If $X \cup Y = R$, then $X \rightarrow Y$;
- (h) If $X \rightarrow Y$, then $X \rightarrow Y - X$;
- (i) The Transitive Rule.

4. RA (a) Set Operations: $R \cup S, R \cap S, R - S$.

- (b) Projection: $\pi_{A_1 A_2 \dots A_n}(R)$
- (c) Selection: $\sigma_C(R)$, where C - condition
- (d) Cartesian Product: $R \times S$
- (e) Natural Join: $R \bowtie S$
- (f) Theta-Join: $R \bowtie_C S$, where C - condition
- (g) Renaming: $\rho_{S(A_1 \dots A_n)}(R)$

5. Datalog

Example: $\text{LongMovie}(t,y) \leftarrow \text{Movie}(t,y,l,c,s,p) \text{ AND } l \geq 100$

6. SQL

- (a) **SELECT Example:**
- ```
SELECT Star1.name, Star2.name
FROM MovieStar AS Star1, MovieStar AS Star2
WHERE Star1.address = Star2.address
AND Star1.name < Star2.name;
```
- (b) **UNION, EXCEPT, INTERSECT**
- Example:
- ```
(SELECT name, address FROM MovieStar)
INTERSECT
(SELECT name, address FROM MovieExec);
```
- (c) **Subqueries**
- Example:
- ```
SELECT name FROM MovieExec
WHERE cert =
 (SELECT producer FROM Movie
 WHERE title = 'Star Wars');
```
- (d) **Conditions Involving Relations**
- (1) EXISTS R is a condition that is true iff R is not empty;
  - (2) s IN R is true iff s is equal to one of the values in R;
  - (3) s > ALL R is true iff s is greater than every value in R;
  - (4) s > ANY R is true iff s is greater than at least one value in R;
- (5) Example:
- ```
SELECT name FROM MovieExec
WHERE cert IN
    (SELECT producer FROM Movie
     WHERE (title, year) IN
         (SELECT movieTitle, movieYear FROM StarsIn
          WHERE starName = 'Harrison Ford'));
```
- (e) **Correlated Subqueries**
- Example:
- ```
SELECT title FROM Movie AS Old
WHERE year < ANY
 (SELECT year FROM Movie
 WHERE title = Old.title);
```
- (f) **Aggregation functions: SUM, AVG, MIN, MAX, COUNT.**
- Example:
- ```
SELECT COUNT(DISTINCT name)
FROM MovieExec;
```
- (g) **GROUP + HAVING**
- Example:
- ```
SELECT name, SUM(length)
FROM MovieExec, Movie
WHERE producer = cert
GROUP BY name
HAVING MIN(year) < 1930;
```
- (h) **INSERT**
- Example:
- ```
INSERT INTO Studio(name)
SELECT DISTINCT studioName FROM Movie
WHERE studioName NOT IN
    (SELECT name FROM Studio);
```
- (i) **DELETE**
- Example:
- ```
DELETE FROM StarsIn
WHERE movieTitle = 'The Maltese Falcon' AND
movieYear = 1942;
```
- (j) **UPDATE**
- Example:
- ```
UPDATE MovieExec
SET name = 'Pres.' || name
WHERE cert IN (SELECT pres FROM Studio);
```


7. XML

Example:

```
<doc attr="ABC">
  <subdoc> TEXT</subdoc>
</doc>
```

8. DTD

(a) Example:

```
<!DOCTYPE NEWSPAPER {
  <!ELEMENT NEWSPAPER (ARTICLE+)>
  <!ELEMENT ARTICLE (HEADLINE, BODY)>
  <!ELEMENT HEADLINE(#PCDATA)>
  <!ELEMENT BODY (#PCDATA)>
  <!ATTLIST ARTICLE AUTHOR CDATA #REQUIRED>
  <!ATTLIST ARTICLE EDITOR CDATA #IMPLIED>
}>
```

(b) Number of occurrences:

<code><!ELEMENT element_name (child_name)></code>	- exactly one occurrence;
<code><!ELEMENT element_name (child_name+)></code>	- minimum one occurrence;
<code><!ELEMENT element_name (child_name*)></code>	- zero or more occurrences;
<code><!ELEMENT element_name (child_name?)></code>	- zero or one occurrence.

(c) Declaring either/or content

Example: `<!ELEMENT note(header, (message | body))>`

(d) Attribute Types: PCDATA, CDATA, (en1|en2|...), ID, IDREF, IDREFS.

(e) Default attribute value can have:

value		The default value of the attribute
#REQUIRED		The attribute value must be included in the element
#IMPLIED		The attribute does not have to be included
#FIXED value		The attribute value is fixed

Example. DTD:

```
<!ELEMENT element_name EMPTY>
<!ATTLIST element_name attr CDATA "0">
```

Valid XML: `<element_name attr="100"/>`

9. Xpath

(a) Path Expressions

node_name		Selects all child nodes of the node
/		Selects from the root node
//		Selects nodes from the current node, no matter where they are
@		Selects attributes

(b) Predicates Examples:

```
/bookstore/book[1]
/bookstore/book[last()-1]
//title[@lang]
/bookstore/book[price>35.00]/title
```

(c) Unknown nodes

*		Matches any element node
@*		Matches any attribute
node()		Matches any node of any kind

Examples: /bookstore/*
//title[@*]

(d) Several paths Example: //book/title | //book/price

(e) XPath Axes

ancestor		Selects all ancestors (parent, grandparent, etc.) of the current node
attribute		Selects all attributes of the current node
child		Selects all children of the current node
descendant		Selects all descendants (children, grandchildren, etc.) of the current node
following		Selects everything in the document after the closing tag of the current node
preceding		Selects everything that is before the start tag of the current node
self		Selects the current node

Examples: //chapter[2]/preceding::*
/library/book[last()]/following::*

10. XQuery FLWOR Expression

Example: for \$x in doc("books.xml")/bookstore/book
where \$x/price > 30
order by \$x/title
return \$x/title

Example: for \$x in doc("books.xml")/bookstore/book
return if (\$x/@category="Children")
then <child>{data(\$x/title)}</child>
else <adult>{data(\$x/title)}</adult>

11. B-Trees

- The rules:
- (a) At the root, there are at least two used pointers;
 - (b) At a leaf, the last pointer points to the next block. Among the other pointers, at least $\left\lceil \frac{n+1}{2} \right\rceil$ pointers are point to data;
 - (c) At an interior node, at least $\left\lceil \frac{n+1}{2} \right\rceil$ pointers are actually used.

12. Linear Hash table

- The rules:
- (a) The number of buckets n is always chosen so the average number of records per bucket is a fixed fraction;
 - (b) Overflow blocks are permitted;
 - (c) The number of bits used to number the entries of the bucket array is $\lceil \log_2 n \rceil$, where n is the current number of buckets.

